

Poemes de W. H. Auden

versió de Marià Manent

L'ESCUT D'AQUILLES

Ella mirà damunt l'espatlla d'ell, cercant
els olivers i les vinyes,
i les ciutats de marbre, amb bon govern,
i els vaixells a les mars no dominades,
però damunt el resplendent metall
les seves mans posaven
un erm fet d'artifici
i un cel talment de plom.

Sense formes, la plana nua i bruna,
sense un bri d'herba, sense un senyal de poblat,
no res per nodriment, ni indret per seure,
però, aplegada en la buidor, s'estava
una inintelligible multitud,
ben bé un milió d'ulls, de peus en rengle,
esperant un senyal, inexpressius.

Una veu, que sorgia en l'aire, sense rostre,
provava amb estadístiques que una causa era justa,
amb un to eixut ho deia, monòton com l'indret:
i ningú no aclamava, i res no es discutia;
columnes i columnes, en un núvol de pols,
avançaven enllà, servant una creença
que amb lògica els portava lluny, cap al sofriment.

Ella mirà damunt l'espatlla d'ell, cercant
els pietosos ritus,
els vedells blancs amb garlandes de flors
i la libació i el sacrifici,
però damunt el resplendent metall,
on calia que fos l'altar, ella va veure,
en l'emboirada i tremolosa llum
—i era ben diferent—, una altra escena.

Punxants filferros un espai tancaven:
allí els oficials s'avorrien (un d'ells deia facècies),
i suaven, que el dia era calent, els sentinelles:
una gernació d'homes corrents, honestos,
vigilats des de fora, no deien res, immòbils,
mentre, pàl·lides, tres figures eren tretes
i a tres pals les lligaven, clavats a aquell indret.

La massa i majestat d'aquest món, tota cosa
que té un pes i que sempre pesa igual,
quedava en mans dels altres; gent petita,
no esperaven ajut, i l'ajut no arribava:
allò que els enemics volien va ser fet, i la seva vergonya
fou com la desitjaven els pitjors; sense orgull,
abans que el cos morís, morien com uns homes.

Ella mirà damunt l'espatlla d'ell, cercant
els atletes que juguen
i els homes i les dones en la dansa
movent els dolços membres
al ritme de la música, rabent,
però sobre el lluent escut les seves mans
no havien pas posat el trespol de la dansa,
sinó un camp ofegat pels esbarzers.

Un minyó esparracat i vagarós, tot sol,
passava per l'indret desert: i cap a un lloc segur fugia
l'ocell al qual tirava, ben apuntat, un còdol:
que rapten les donzelles, que dos nois acoltellen un tercer
eren grans veritats per ell, que no sabia
de cap món on compleixin les promeses,
on, perquè plora un altre, algú pugui plorar.

CANÇÓ DE BRESSOL

Ben adormida, posa el cap, amor,
al meu braç infidel posa'l, humana;
el temps i les febrades van cremant
la beutat, que és ben seva, dels pensívols
infants, i demostra la tomba
que l'infant és efímer:
però als meus braços, fins que apunti l'alba,
que reposi la viva criatura,
moridora, culpable,
però per mi la de beutat complida.

Ànima i cos no tenen límits:
per a amants que reposen
al vessant d'ella, tolerant i màgic,
en llur corrent desmai,
és greu la visió, que envia Venus,
de simpatia sobrenatural,
d'universal amor i d'esperança;
mentre, abstracte i agut, un esbrinar desperta,
entremig de geleres i rocam,
l'èxtasi sensual de l'eremita.

Fidelitat, certesa,
quan toqui mitjanit, s'han d'esvair

com les vibracions d'una campana,
i llançaren els folls que estan de moda
llur crit pedant i ple d'avorriment:
cada quart de penic d'allò que es degui,
el que anuncien les temudes cartes
serà pagat, però d'aquesta nit
ni un sospir no es perdrà, ni un pensament,
ni un bes, ni una mirada.

Es moren mitjanit, bellesa i visió:
els vents de l'alba, que ara suaument
passen al volt del teu cap que somnia,
portin un dia de dolçor, que l'ull
i el cor batent el puguin beneir,
i el món mortal els basti;
els migdies eixuts vegin que et donen
nodriment els poders involuntaris;
contemplada per tota humana amor,
les nits d'insult et deixin el pas lliure.

NOCTURN II

Fes amable la nit,
Lluna, i amb un sol ull
mirant des de l'altura,
beneeix-me, tot sol,
i també els meus amics de totes bandes.

Amb claror sense núvols
volta la nostra absència;
i fes-nos innocent el nostre son,
vetllats pels grans espais silenciosos,
per pujols blancs i abismes resplendents.

Si l'atzar ens separa,
que la teva indulgència
ens faci trobadissos en els somnis,
per a converses, per al tendre joc,
vora unes llars enceses o frescos corrents d'aigua.

Brilla, perquè ningú
aquesta nit, en la foscor, tot d'una,
sol al llit, no es desperti
i no senti la seva pròpia fúria
desitjar que fos mort el seu amor.

LAUDES

Menuts, entre les fulles refilen els ocells;
que ens deixondim el cant del gall comanda:
en solitud i cercant companyia.

Sobre les criatures mortals el sol relluu;
l'home i els seus veïns tornen a ser sensibles:
en solitud i cercant companyia.

Que ens deixondim el cant del gall comanda;
ja, ding dong, la campana toca a missa:
en solitud i cercant companyia.

L'home i els seus veïns tornen a ser sensibles;
que beneeixi Déu la gent i aquest Reialme:
en solitud i cercant companyia.

Ja, ding dong, toca a missa la campana;
la roda del molí, regalimant, ja volta:
en solitud i cercant companyia.

Que beneeixi Déu la gent i aquest Reialme;
que el món verd, temporal, Déu beneeixi:
en solitud i cercant companyia.

La roda del molí, regalimant, ja volta;
menuts, entre les fulles refilen els ocells:
en solitud i cercant companyia.

CANÇÓ DE MIRANDA

L'Enamorat és meu com s'estan els miralls solitaris,
com són, per al Rei bo, reals el trist i el pobre,
com s'alça vora el mar la muntanyola verda.

Darrera el saüquer féu un salt l'Home Negre;
féu una tombarella, fugí amb passa insegura;
l'Enamorat és meu com s'estan els miralls solitaris.

La Bruixa féu un xiscle; el seu cos verinós
a la llum es fonia, talment el doll quan de la font s'allunya;
i sempre vora el mar la muntanyola verda.

I també a la cruïlla, el Vell resà per mi;
a les marcides galtes li lliscaven les llàgrimes de joia:
és meu l'Enamorat com s'estan els miralls solitaris.

Em despertà besant-me, ningú no estava trist;
arreu brillava el sol: en ulls, veles i còdols,
i sempre vora el mar la muntanyola verda.

Així, en record del nostre jardí, que prou canvia,
en rotllana ens unim com els infants que dansen:
és meu l'Enamorat com s'estan els miralls solitaris
i sempre vora el mar la muntanyola verda.

VERSIÓ DE MARIÀ MANENT